

RAPORTUL ANUAL AL COMISIEI DE ETICĂ A UNIVERSITĂȚII SAPIENTIA PENTRU ANUL 2023

În prima parte a anului 2023 Comisia de etică a Universității Sapientia din municipiul Cluj Napoca a funcționat în componența stabilită prin Decizia Rectorului Universității Sapientia nr. 495/26.09.2022, după cum urmează:

- Conf. univ. dr. Máthé István – președintele comisiei de etică;
- Conf. univ. dr. Máté Márton;
- Lect. univ. dr. Kádár Hunor;
- Dr. Sorbán Angella – șef departament cercetare și granturi;
- Váradi Csaba Béla – student;
- Zsigmond Erika – consilier juridic.

În cursul lunii septembrie 2023 a avut loc modificarea componenței Comisiei de etică, datorită faptului că reprezentantul studenților, Váradi Csaba Béla și-a încheiat studiile, drept consecință începând cu data de 13.10.2023 în baza Deciziei Senatului Universității Sapientia nr. 2796/2023 a fost numită în funcția de membru al Comisiei de etică Vajna Erika Zsuzsánna, studentă în cadrul Facultății de Științe Tehnice și Umaniste din Târgu Mureș a Universității. Ulterior, în urma înființării Facultății de Științe ale Vieții și Sport din Sfântu Gheorghe a Universității Sapientia, Senatul, prin Decizia nr. 2807/24.11.2023, a decis completarea Comisiei de etică cu un nou membru, cadru didactic și reprezentant al Facultății de Științe ale Vieții și Sport din Sfântu Gheorghe, doamna lect. univ. dr. Rákosi Kinga.

La data de 3.09.2023 a intrat în vigoare noua lege a învățământului superior, Legea nr. 199/2023 care a adus modificări față de dispozițiile legislative anterioare rezultate din prevederile Legii nr. 1/2011 a educației naționale. Nu au apărut însă până la finalul anului 2023 normele care completează acest act normativ, Codul-cadru de etică și deontologie universitară, respectiv Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică universitară de la nivelul instituțiilor de învățământ superior, respectiv standardele și liniile directe privind managementul eticii, ca parte a Metodologiei de evaluare externă, a standardelor, a standardelor de referință și a listei indicatorilor de performanță, norme la care se face referire de art. 161 alin. 2 lit. a-c) ale Legii nr. 199/2023. După aprobarea acestor norme prin hotărâri ale Guvernului, respectiv ordin al ministrului educației, Comisia de etică și Senatul universitar va trebui să elaboreze modificările Codului de etică și deontologie universitară a Universității Sapientia și ale Regulamentului de funcționare ale Comisiei de etică a Universității Sapientia.

Misiunea Comisiei de etică a Universității Sapientia este să asigure aplicarea dispozițiilor Codului de etică și deontologie universitară din cadrul Universității Sapientia. Comisia de etică din cadrul universității funcționează având în vedere prevederile Codului de etică și deontologie universitară al Universității Sapientia, Regulamentul de funcționare a Comisiei de etică, Carta Universității Sapientia și în conformitate cu prevederile legale din domeniu.

Activitatea Comisiei de etică a fost guvernată de principiile și valorile promovate prin Codul de etică și deontologie universitară al Universității Sapientia, respectiv: libertatea academică, autonomia personală, justețea și echitatea, profesionalismul, cinstea și onestitatea,

transparența, responsabilitatea personală, socială și profesională, bunăvoința și grija, respectul și toleranța, obligativitatea și nepărtinirea în cunoașterea meritelor.

În vederea prevenirii și descoperirii eventualelor tentative de plagiat, Universitatea Sapiientia a utilizat sistemul de antiplagiat performant „Turnitin”.

În perioada la care se referă prezentul raport, Comisia de etică a fost sesizată cu trei cereri/sesizări referitoare la abateri de la normele de etică universitară. Două dintre cele trei sesizări au fost admise de principiu și au ajuns în faza de cercetare, iar o cerere a fost respinsă, ca fiind inadmisibilă.

Analiza a două cazuri de abatere de la etica universitară

Rezumatul cauzelor:

a) În data de 08.06.2023 Comisia de etică din cadrul Universității Sapiientia a fost sesizată de decanul Facultății de Științe și Arte din Cluj-Napoca din cadrul Universității Sapiientia formulată împotriva unui student al universității. Plângerea a avut ca obiect cercetarea unui incident cauzat de acest student în cadrul unui eveniment organizat pentru studenți de o organizație studențească locală. Sesizarea a fost înregistrată sub nr. 266/08.06.2023.

Într-o primă etapă, Comisia de Etică din cadrul Universității Sapiientia a declarat sesizarea admisibilă.

În analizarea cazului comisia a urmat demersurile procedurale prevăzute de Codul de etică și deontologie universitară, precum și de Regulamentul său de funcționare. În vederea soluționării sesizării, s-au solicitat note scrise și documente din partea petentului și un punct de vedere din partea studentului acuzat. Acesta a recunoscut fapta sesizată și și-a exprimat regretul pentru producerea ei.

În urma analizării documentelor Comisia de etică a constatat că studentul în cauză a încălcat prevederile Codului de etică și deontologie universitară al Universității Sapiientia, având în vedere că prin fapta sa a încălcat normele privind cinstea și onestitatea, responsabilitatea personală și socială, precum și principiile morale și etice valabile membrilor comunității academice, cauzând instituției daune morale. Drept consecință sesizarea a fost admisă și s-a propus sancționarea studentului pentru fapta săvârșită cu avertisment scris.

b) Cel de-al doilea caz a avut la bază sesizarea înregistrată sub nr. 473/10.10.2023, formulată de doi foști studenți ai universității împotriva unui cadru didactic al acesteia. Fapta reclamată se referea la activitatea și atitudinea cadrului didactic în cadrul punerii în executare a unui proiect european, petenții apreciind că acesta a avut un comportament neadecvat, cauzându-le daune morale și materiale.

Comisia de Etică din cadrul Universității Sapiientia a declarat sesizarea admisibilă și a demarat cercetările aferente.

În analizarea cazului comisia a urmat demersurile procedurale permise de Codul de etică și deontologie universitară, precum și de Regulamentul său de funcționare, a fost preocupată permanent pe parcursul investigației sale să rețină corect starea de fapt și de drept, să nu genereze prin decizia sa dezechilibru și inechitate, iar în final să găsească soluția echitabilă, justă moral și etic.

În vederea soluționării sesizării, au fost administrate următoarele proceduri și mijloace de probă:

- s-au solicitat note scrise și documente din partea petenților, a cadrului didactic acuzat și din partea superiorului acestuia;

- au fost ascultați părțile implicate, precum și martorii propuși de petenți.

În urma analizării documentelor Comisia de Etică a concluzionat că susținerile petenților s-au dovedit doar parțial, drept urmare comisia a decis să admită în parte sesizarea formulată. S-a constatat că s-a produs o încălcare a regulilor de comportament ale cadrelor didactice prevăzute de Codul de etică și deontologie universitară a Universității Sapientia și s-a propus sancționarea cadrului didactic pentru fapta săvârșită cu avertisment scris.

Odată cu această decizie, constatând faptul că normele de etică ale universității nu sunt suficient de clare în ceea ce privește reglementarea relației dintre cadre didactice și studenți în cadrul instituției de învățământ și în afara acesteia, Comisia de Etică a propus completarea dispozițiilor regulamentare cu norme care să precizeze limitele acestor relații.

**Conf. univ. dr. Máthé István,
Președinte**

